GS.TSKH LÊ HUY BÁ (Chủ biên)
TS. LƯƠNG VĂN VIỆT - PGS.TS NGUYỄN THỊ NGA

BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU, THÍCH ỨNG ĐỂ CHUNG SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN VỀ ĐÔ THỊ VÀ MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ 1

1.1. Định nghĩa đô thị 1
1.2. Tiêu chí xác định đô thị 1
1.3. Phân loại đô thị 2
1.4. Dân cư đô thị 9
1.5. Đặc trưng kinh tế đô thị 12
1.6. Đặc trưng hình thành đô thị Việt Nam 16
1.7. Ô nhiễm môi trường 16
1.8. Vấn đề tội phạm, tệ nạn và những ảnh hưởng khác 17
1.9. Quy mô tối ưu của đô thị 17
1.10. Quản lý hành chính đô thị 19
1.11. Môi trường đô thị 19

CHƯƠNG 2. KHÍ HẬU THAY ĐỔI VÀ TÁC ĐỘNG LÊN MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ 26

2.1. Môi trường sinh thái toàn cầu thay đổi 26
2.2. Khám phá mới và những lời khuyên hành động 27
2.3. Tác động của con người đối với môi trường 37
2.4. Các vấn đề chưa được giải quyết liên quan đến sự nóng lên toàn cầu 43
2.5. Tác động của sự nóng lên toàn cầu đối với hệ thống đô thị 44
2.6. Biến đổi khí hậu tác động lên sinh thái môi trường đô thị TP HCM 47
2.7. Hậu quả của biến đổi khí hậu tác động lên kinh tế xã hội và môi trường TP HCM 50

CHƯƠNG 3. BỆNH ĐÔ THỊ 52

3.1. Mở đầu 52
3.2. Ảnh hưởng của vật chất đến sức khỏe và bệnh đô thị 54

3.3. Ảnh hưởng của xã hội đến bệnh đô thị.....55

CHƯƠNG 4. CÂY XANH ĐÔ THỊ 66

4.1. Mở đầu.....66

4.2. Sự cần thiết của cây xanh đô thị.....66

4.3. Hiện trạng cây xanh đô thị TP HCM 79

4.4. Những điều cần chú ý về cây xanh đô thị 84

4.5. Kết luận 88

CHƯƠNG 5. CHỢ, SIÊU THỊ, BỆNH VIỆN, TRƯỜNG HỌC ĐÔ THỊ 89

5.1. Chợ, siêu thị và các khái niệm liên quan.....89

5.2. Bệnh viện và các khái niệm liên quan 92

5.3. Trường học và các khái niệm liên quan.....93

5.4. Thực trạng của chợ, siêu thị, bệnh viện, trường học đô thị 95

5.5. Giải pháp cho chợ, siêu thị, bệnh viện, trường học đô thị 109

5.6. Định hướng phát triển chợ, siêu thị, bệnh viện, trường học đô thị.....117

CHƯƠNG 6. CHIẾU SÁNG VÀ Ô NHIỄM ÁNH SÁNG ĐÔ THỊ 126

6.1. Mở đầu.....126

6.2. Các loại nguồn sáng nhân tạo thông dụng 139

6.3. Chiếu sáng đô thị tại Việt Nam 146

6.4. Ô nhiễm ánh sáng, thách thức của một dạng ô nhiễm mới.....155

CHƯƠNG 7. GIẢM THẢI VÀ TIẾT KIỆM NĂNG LƯỢNG, NGUYÊN LIỆU 172

7.1. Giới thiệu.....172

7.2. Giảm chất thải và tiết kiệm nguyên liệu 174

CHƯƠNG 8. GIAO THÔNG - KẸT XE VÀ MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ 184

8.1. Giới thiệu.....184

8.2. Khái niệm kẹt xe 184
8.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến vấn nạn kẹt xe tại Thành phố Hồ Chí Minh 185
8.4. Kẹt xe tạo ra ô nhiễm môi trường 193

CHƯƠNG 9. TIẾNG ỒN - ĐỘ RUNG TRONG MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ 217
9.1. Mở đầu 217
9.2. Khái niệm 217
9.3. Phân loại tiếng ồn, độ rung 220
9.4. Ô nhiễm tiếng ồn, độ rung 222
9.5. Giải pháp chống ô nhiễm tiếng ồn, độ rung cho đô thị 224
9.6. Kết luận 229

CHƯƠNG 10. NƯỚC THẢI ĐÔ THỊ 230
10.1. Mở đầu 230
10.2. Phân loại nước thải đô thị 230
10.3. Các chỉ tiêu đánh giá mức độ ô nhiễm của nước thải 232
10.4. Hiện trạng nước thải đô thị 236

CHƯƠNG 11. NGẬP LỤT ĐÔ THỊ VÀ VẤN ĐỀ MÔI TRƯỜNG 240
11.1. Mở đầu 240
11.2. Đánh giá tình hình ngập lụt ở Thành phố Hồ Chí Minh 242
11.3. Biện pháp chống ngập lụt 254
11.4. Các dự án ngăn triều, tiêu lũ và hạ thấp mực nước 258
11.5. Kết luận 259

CHƯƠNG 12. TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ LÊN MÔI TRƯỜNG SINH THÁI TỰ NHIÊN 263
12.1. Tác động của đô thị lên đất và nước 263
12.2. Phương pháp tổng hợp 278

CHƯƠNG 13. ẢNH HƯỞNG HOẠT ĐỘNG MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ LÊN CHẤT LƯỢNG KHÔNG KHÍ 281

13.1. Các tác động của đô thị lên chất lượng môi trường không khí xung quanh 281

13.2. Ô nhiễm không khí trong nhà.....287

13.3. Quá trình công nghiệp hóa ảnh hưởng lên không khí 293

13.4. Năng lượng và hệ sinh thái 298

CHƯƠNG 14. BẢO VỆ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG ĐÔ THỊ 301

14.1. Mở đầu.....301

14.2. Các dạng tài nguyên thiên nhiên trong môi trường đô thị 302

14.3. Chu trình sinh địa hóa và trao đổi chất ở đô thị.....310

14.4. Lập kế hoạch quản lý kỹ thuật.....312

14.5. Kết luận 315

CHƯƠNG 15. ĐÔ THỊ SINH THÁI, KHU CÔNG NGHIỆP SINH THÁI 317

15.1. Đô thị sinh thái.....317

15.2. Đô thị công nghiệp sinh thái và đô thị sinh thái 327

15.3. Thành phố cho người đi bộ.....334

15.4. Thành phố thông minh.....335

15.5. Những khu công nghiệp sinh thái điển hình trên thế giới và Việt Nam 340

CHƯƠNG 16. NGHĨA TRANG SINH THÁI CỦA ĐÔ THỊ.....356

16.1. Các khái niệm 356

16.2. Thực trạng nghĩa trang ở Việt Nam 356

16.3. Mô hình nghĩa trang sinh thái.....360

16.4. Quy mô diện tích nghĩa trang sinh thái.....362

16.5. Cấp thoát nước và xử lý chất thải.....364

16.6. Biện pháp cách ly với môi trường bên ngoài 365

CHƯƠNG 17. RÁC THẢI ĐÔ THỊ, CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ, XỬ LÝ 367
17.1. Tổng quan 367
17.2. Tác hại của chất thải rắn 368
17.3. Nguồn rác thải 374
17.4. Đặc điểm rác thành phố 374
17.5. Phân loại rác thải 375
17.6. Thành phần rác thải đô thị 377
17.7. Quản lý rác đô thị 380

CHƯƠNG 18. SỬ DỤNG ĐẤT ĐÔ THỊ BỀN VỮNG - ĐIỂM NGHIÊN CỨU TP HCM 390
18.1. Mở đầu 390
18.2. Khái niệm đất đô thị 390
18.3. Sử dụng đất đô thị và những nguy cơ 392
18.4. Tính chất chung môi trường đất đô thị 393
18.5. Sử dụng đất đô thị bền vững 397
18.6. Hiện trạng sử dụng đất đô thị ở TP HCM 399
18.7. Kết luận 403

CHƯƠNG 19. HƯỚNG TỚI MỘT NỀN NÔNG NGHIỆP ĐÔ THỊ SẠCH, PHÁT TRIỂN KINH TẾ XANH, BỀN VỮNG 405
19.1. Nền nông nghiệp đô thị sạch 405
19.2. Phát triển kinh tế xanh đô thị bền vững 422

CHƯƠNG 20. MÔI TRƯỜNG KHU DÂN CƯ TRÊN KÊNH RẠCH, XÓM LIỀU 430
20.1. Mở đầu 430
20.2. Thực trạng về nhà ở "xóm liều" ở Việt Nam, thế giới 431
20.3. Tác động của các khu nhà ở "xóm liều" đối với môi trường 434
20.4. Kết luận 441